

Language Code : **19**

इस पुस्तिका में 24 मुद्रित पृष्ठ हैं।
This booklet contains 24 Printed pages.

JSS-24-I

प्रश्न-पत्र-I / PAPER-I
तिब्बतन भाषा परिशिष्ट

Tibetan Language Supplement
भाग-IV & V / PART-IV & V

मुख्य परीक्षा पुस्तिका संख्या / Main Test Booklet No.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 23 व 24) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 23 & 24) of this Test Booklet.

मुख्य परीक्षा पुस्तिका कोड / Main Test Booklet Code

A

तिब्बतन में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें। / FOR INSTRUCTIONS IN TIBETAN SEE PAGE 2 OF THIS BOOKLET.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) तिब्बतन भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं।
2. परीक्षार्थी भाग I एवं भाग II या III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से।
3. अंग्रेजी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं।
4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल काले/नीले बॉल पॉइंट पेन का प्रयोग करें।
5. इस भाषा पुस्तिका का संकेत है **A**। यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य परीक्षा पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है। अगर यह भिन्न हो, तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ।
6. इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, जो प्रत्येक 1 अंक का है :
भाग-IV : भाषा-I (तिब्बतन) (प्र. 91 से प्र. 120)
भाग-V : भाषा-II (तिब्बतन) (प्र. 121 से प्र. 150)
7. भाग-IV में भाषा-I के लिए 30 प्रश्न और भाग-V में भाषा-II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल तिब्बतन भाषा से संबंधित प्रश्न दिए गए हैं। यदि भाषा-I और/या भाषा-II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) तिब्बतन के अलावा है तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए। जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए।
8. परीक्षार्थी भाग-V (भाषा-II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा-I (भाग-IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो।
9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें।
10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer **EITHER** Part IV (Language I) **OR** Part V (Language II) in **TIBETAN** language, but **NOT BOTH**.
2. Candidates are required to answer Part I and Part II **OR** III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
4. Use **Black/Blue Ball Point Pen only** for writing particulars on this page/ marking responses in the Answer Sheet.
5. The CODE for this Language Booklet is **A**. Make sure that the CODE printed on **Side-2** of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Test Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
6. This Test Booklet has **two** Parts, IV and V, consisting of **60** Objective Type Questions, each carrying 1 mark :
Part-IV : Language-I (Tibetan) (Q. 91 to Q. 120)
Part-V : Language-II (Tibetan) (Q. 121 to Q. 150)
7. Part-IV contains 30 questions for Language-I and Part-V contains 30 questions for Language-II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Tibetan language have been given. **In case the language/s you have opted for as Language-I and/or Language-II is a Language other than Tibetan, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The language being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.**
8. **Candidates are required to attempt questions in Part-V (Language-II) in a language other than the one chosen as Language-I (in Part-IV) from the list of languages.**
9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : _____

Name of the Candidate (in Capitals) : _____

अनुक्रमांक : (अंकों में) / Roll Number : in figures _____

: शब्दों में / in words _____

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : _____

Centre of Examination (in Capitals) : _____

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : _____

निरीक्षक के हस्ताक्षर : _____

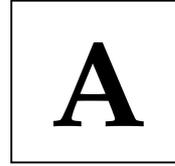
Candidate's Signature : _____

Invigilator's Signature : _____

Facsimile Signature of _____

Centre Superintendent : _____

རྒྱལ་སྤྱོད་པར་འོས་ལམ་སྟོན།

(དབྱིན་སྐད་ཐོག་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་གཤམ་གསལ།)

- ༡ ་) རིའེབ་འདི་ཁ་སྐོང་ས། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚན་བ་བཞི་བའི་སྐད་ཡིག་དང་མོའམ། ཡང་ན། ཚན་བ་ལྔ་བའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ བ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ཚན་བ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་མིན།
- ༢ ་) རྒྱལ་སྤྱོད་པར་ཚན་བ་དང་བོ། གཉིས་བ། གསུམ་པའི་ལན་གྱི་རིའེབ་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཡིན།
- ༣ ་) དབྱིན་སྐད་དང་ཉིན་རྒྱུ་ ཚན་བ་བཞི་བ་དང་། ལྔ་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་འོས་ལམ་ཁ་སྐོང་ས། སྐད་ཡིག་གཞན་ཚང་མ་ ལོགས་སུ་ཡོད།
- ༤ ་) ལྷག་ཚ་སྟོན་མོ་ཡི་འབོལ་སྐྱུག་གིས་འབྲིས་དགོས།
- ༥ ་) རྒྱལ་སྤྱོད་(A)སྤེལ་ཁོངས་གཏོགས་རྣམས་ཡིད་ལ་འཇུག་པར་བྱས་ནས་མཐུན་འོག་གཉིས་པའི་དབར་བསྐྱུན་རིའེབ་ དངོས་དེ་ཁ་སྐོང་ས། སྐད་ ཡིག་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གལ་ཏེ་གཅིག་མཚུངས་མེད་ན་ལམ་སྟོན་ཡིག་ཚད་དོད་མ་ བར་ལྷན་ཏེ་རང་གི་ཁ་སྐོང་ས་རིའེབ་དེ་ལེན་ དགོས།
- ༦ ་) རྒྱལ་སྤྱོད་པར་འོས་ལམ་ཚན་བ་བཞི་བ་དང་ལྔ་བ་སོ་སོར་ཡོད། རིའེབ་དུག་ལྷ་ཡོད་པར་རིའེབ་པར་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་པེ་ཡོད། སྐད་ཡིག་གི་ཚན་བ་བཞི་བ་དང་རིའེབ་ ༣༠ ཡོད་པའི་སྐད་ཡིག་དང་མོའམ་ཆེད་ཡིན། ཚན་བ་ལྔ་བ་པེ་རིའེབ་ ༣༠ ཡོད་པའི་ སྐད་ཡིག་གཉིས་པའི་ཆེད་ཡིན། རིའེབ་ཚོད་དེ་མཚུངས་འདི་བོད་སྐད་ཁོར་ཆེད་དུ་ཡིན། གལ་སྲིད་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་ཡིག་ དང་མོད་དང་གཉིས་བ་གང་རུང་བདམས་བ་ཡིན་ན། དེ་རང་གིས་སྐད་པའི་འགྲེལ་འོག་ལྷན་མེད་ན་ཡིག་རྒྱལ་སྤྱོད་ དོད་པར་ལམ་སྟོན་ལེན་ལེད་ལྟ་དགོས།
- ༧ ་) རྒྱལ་སྤྱོད་པར་ཚན་བ་ལྔ་བ། སྐད་ཡིག་གཉིས་བ་ལས་གཞན་སྐད་ཡིག་དང་མོའམ་ཚན་བ་བཞི་བ་ནས་འདེམས་དགོས།
- ༨ ་) མིན་རིའེབ་ཐོག་སྤྱོད་པར་གཞན་དུ་ཡོད།
- ༩ ་) རང་གི་རིའེབ་ལམ་སྟོན་ལམ་སྐོང་ས་OMRརིའེབ་ཐོག་སྤེལ་བའི་ལམ་སྟོན་ འབྲིས་སུ་ཆེད་དཀར་བསུབ་མེད་སྤྱོད་མི་ཚོག

ཡིག་ཚན་གྱི་ནང་དུ་མིང་གིས། _____

མིང་གཞུང་ཨང་གྲངས། (ཨང་གི་འདྲི་ཐོག) : _____

མིང་གཞུང་ཨང་གྲངས། (ཡི་གེའི་ཐོག) _____

ཡིག་ཚན་དུ་ཡིག་ཚད་གཏོང་ལུལ་གྱི་ཁ་བྱང། _____

རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉག་སྤྱོད་ དོད་པའི་མཚན་ཉག་སྤྱོད་ _____

དབྱིན་སྐད་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉག་སྤྱོད་ སྐད་ཡིག་ཚད་མཚན་ཉག་སྤྱོད་ _____

ཡིག་རྒྱུགས་བས་སྡེ་ཚན་བཞི་བ་། ༩༡ ནས་ ༡༢༠ གཞུགས་
སྲིད་འདམས་ཡོད་ན།(Tibetan) བོད་ཡིག་སྐད་ཡིག་དང་བོ་
ཁོ་ན་རེད།

Candidates should attempt the questions from Part-IV (Q No. 91-120), if they have opted Tibetan as Language – I only.

PAPER-I ཚན་པ་བཞི་པ། (PART-IV) སྐད་ཡིག་དང་སྟོ
(LANGUAGE-I)
TIBETAN

ཡིག་རྒྱུགས་པས་སྡེ་བཞི་པ། ༡༧ - ༡༣༠ ་ གཤམ་སྲིད་ཁྱེད་ཀྱིས་བདམས་ཡོད་ན་མོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་སྟོ་ཁོ་ན་ཡིན།
ལམ་སྟོན། གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་སྟོན་པ་དང་དེ་ལོག་ཅི་བ་(༡༧ - ༢༤)ལ་འོས་པའི་ལན་འདོམས།

༡༧། ཨ་མ་ཀུན་གྱུ་བ་ཀྱིས་རང་གི་མིག་རྒྱུད་དེ་ཉ་ལེན་གསར་བ་དེར་ལྟ་བུ་བཞིན་སེམས་སུ་བཤད་དཀའ་བའི་དགའ་སྣང་གི་ཚོར་བ་ཞིག་གིས་ཁེངས་འདུག མ་གཞི་ཨ་མའི་མིག་དང་ཁོག་པའི་སྤྱིང་ལྟ་བུ་ནི་རང་གི་བྱ་ཆེ་རིང་ལོ་ལྗེས་སྟོན་དུ་གྲོང་ཁྱེད་དུ་སློབ་གྲུབ་འགྲོ་ཁར། ཨ་མས་བྱ་ལ་ཉ་ལེན་རྒྱལ་པོ་ནག་བཙོག་ཅིག་གི་ནང་དངོས་ཆས་སྐྱབས་སྐྱབས་ལུས་ཨ་མ་ལ་“ཨ་མ་ལགས། ང་ལ་ཉ་ལེན་གསར་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དགའ་བ་ལ།” ཞེས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེས། ཨ་མའི་སྤྱིང་ལ་ཚེར་མ་གཟུག་པ་ལྟར་རྒྱག་རྒྱ་ཆེད་མེད་པ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ད་ལན་བྱ་ལ་ཉ་ལེན་གསར་བ་ཞིག་འཐག་རྒྱུ་ནི་སྤྱི་བར་སྤྱི་གསུམ་དུ་ཨ་མའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་འདོན་སྤྱིང་བོ་དེ་རེད། རེད་ཨ། ངའི་བྱ་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དེ་རང་ལམ་རང་གིས་བཙལ་ཉ། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་སྟོན་གྱི་སའི་གྲོང་ཁྱེད་ནང་དཔེ་ཆ་འདོན་དུ་འགྲོ་བྱུང་སོང་སྟེ། ཐབས་རྒྱག་ཨ་མ་ར་ལ་རྒྱ་ལོ་མ་པ་སྤྱི་བར་སྤྱི་གསུམ་དུ་འདྲི་ཐོབ་འབབས་པའི་ཉ་ལེན་ཞིག་ཀྱང་སྤྱི་བར་སྤྱི་གསུམ་དུ་འདྲི་ཐོབ་པ་ལྟར་ལེན་ཡག་སོ་ཞིག་འཐག་དེས་ཡིན་ཞེས་བཤད་དེ་ཨ་མའི་གཅེས་སྐྱབས་ཅིག་ཡིད་སྟོན་པའི་མིག་རྒྱུ་བཏང་སྟེ་བྱུང་མགོ་ལ་བྱེལ་བྱེལ་འགའ་བྱས་ཉ། དུད་རྒྱུ་ཆགས་པའི་ཉ་ལེན་དེ་སྐྱབས་ལ་འཕངས་ནས་ལམ་དུ་འགྲོ་བཟུག་གོ། བྱ་ཆུང་ཆེ་རིང་སློབ་གྲུབ་འགྲོ་ཁའི་ངོ་ཆ་དང་སྐྱོ་བས་གདོང་དེ་ཨ་མའི་སེམས་སུ་ནམ་ཡང་ཡལ་རྒྱུ་མེད་པར་བྲན་བཞིན་ལྟག་ལོ་ལྗེས་རིང་ཨ་མས་བྱ་མིག་གིས་མ་མཐོང་། མ་དོ་བྱ་ཡིད་མ་མཐོང་། སྡེ་བའི་རྒྱུད་སོ་འགས་“ཨ་མེ་རྒྱུད་མོ། བྱ་རང་བར་གཤོག་ཅེས་རྒྱས་ན། །འགྲོ་དམར་པོ་བརྗོད་པ་མིན་ནམ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ལོ་ལྗེས་རིང་ལ་ཉ་ལེན་ལྟ་བུ་བསྐྱར་སོང་། ད་ལྟའི་ན་གཞོན་ལ་དེ་མཁོ་རྒྱུ་ཨེ་རེད། ལན་ཆགས་རང་གིས་ཉོས་ན་མཐའ་མ་ངོ་ཆ་རེད་ལ། དེ་བས་གོ་ཁ་རྟོན་སོ་སྐྱངས་ལ་མ་ཉི་རེ་འདོན་ཨེ་བྱུང་སྟེས་ལ།” ཞེས་བཤད་དོ།

91. སྤྱི་བར་སྤྱི་གསུམ་དུ་ཨ་མའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་འདོན་གང་ཡིན་ནམ།
- (1) བྱ་ཡི་ཆེད་དུ་དཔེ་ཁྱབ་གསལ་བ་ཞིག་འཐག་རྒྱུ་དེ་ཨ་མའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་འདོན་དེ་རེད།
  - (2) བྱ་ཡི་ཆེད་དུ་སྤྱི་བར་སྤྱི་གསུམ་གསལ་བ་ཞིག་འཐག་རྒྱུ་དེ་ཨ་མའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་འདོན་དེ་རེད།
  - (3) བྱ་ཡི་ཆེད་དུ་ཉ་ལེན་གསར་བ་ཞིག་འཐག་རྒྱུ་དེ་ཨ་མའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་འདོན་དེ་རེད།
  - (4) བྱ་ཡི་ཆེད་དུ་དོར་མ་གསལ་བ་ཞིག་འཐག་རྒྱུ་དེ་ཨ་མའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་འདོན་དེ་རེད།

92. མ་གཞི་ཨ་མའི་ཁོག་པའི་སྤྱིང་དང་ལྟ་བུ་བའི་མིག་ལྟ་བུ་དེ་སྤྱི་བར་སྤྱི་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ།
- (1) ཨ་མའི་རྒྱ་བའི་སྤྱི་བར་སྤྱི་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཆེད་རེད།
  - (2) ཨ་མའི་གཅེས་པའི་ལོ་རྒྱུད་དེ་དག་རེད།
  - (3) ཨ་མའི་གཅེས་པའི་བྱ་ཆུང་ཆེ་རིང་རེད།
  - (4) ཨ་མའི་གཅེས་པའི་བྱ་ཆེ་རིང་རེད།

93. བྱ་རང་པར་གཤོག་ཅུལ་རྒྱས་ན། གང་བརྗེད་འགྲོ་ཡི་རེད་དམ།

- (1) བྲག་དམར་པོ་བརྗེད་པ་རེད།
- (2) ལམ་དམར་པོ་བརྗེད་པ་རེད།
- (3) ཉ་ལེན་དམར་པོ་བརྗེད་པ་རེད།
- (4) རྩོན་གཟན་དམར་པོ་བརྗེད་པ་རེད།

94. ཨ་མའི་སྤྱིང་ལ་ཚེར་མ་གཟུག་པ་ལྟར་ཞེས་པ་དཔེ་དེའི་དོན་གང་བསྟན་ནམ།

- (1) དཔེ་དེའི་དོན་བདེ་བོ་མེད་པའི་དོན་བསྟན།
- (2) དཔེ་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བདེ་བོ་མེད་པའི་དོན་བསྟན།
- (3) དཔེ་དེའི་དོན་རྒྱག་རྒྱུའམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚད་མེད་སྤྱིས་པའི་དོན་བསྟན།
- (4) དཔེ་དེའི་དོན་རྒྱག་རྒྱུའམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚད་ཟད་སྤྱིས་པའི་དོན་བསྟན།

95. དུད་ཟློག་ཆགས་པའི་ཉ་ལེན་དེ་སྤག་ལ་འཕངས་ནས་ལམ་དུ་འགྲོ་བཅུག་མཁན་དེ་སྤྱི་ཡིན་ནམ།

- (1) བྱའི་ཨ་མ་རེད།
- (2) སྤེ་བའི་མི་རྣམས་རེད།
- (3) བྱ་རང་ཉིད་རེད།
- (4) བྱའི་དགེ་ཚན་རེད།

96. བྱས་རང་ལམ་རང་གིས་བཅོལ་ཉེ་གང་གྲེད་སྤབ་པ་བྱུང་སོང་ཟེར་བ་དེ་སྤྱི་བསམ་སློབ་ཡིན་ནམ།

- (1) དེ་ནི་བྱའི་ཨ་མའི་བསམ་སློབ་རེད།
- (2) དེ་ནི་བྱ་རང་གི་བསམ་སློབ་རེད།
- (3) དེ་ནི་སྤེ་བའི་མིའི་བསམ་སློབ་རེད།
- (4) དེ་ནི་བྱའི་དགེ་ཚན་གྱི་བསམ་སློབ་རེད།

97. ཨ་མའི་སྤྱིང་ལ་ཚེར་མ་གཟུག་པ་ལྟར་རྒྱག་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་སྤྱིས་དོན་གང་བྱུང་འདུག་གམ།

- (1) བྱས། ཨ་མ་ལགས། ང་ལ་ཉ་ལེན་དཀར་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དགའ་བ་ལ་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རེད།
- (2) བྱས། ཨ་མ་ལགས། ང་ལ་ཉ་ལེན་གསེར་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དགའ་བ་ལ་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རེད།
- (3) བྱས། ཨ་མ་ལགས། ང་ལ་ཉ་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དགའ་བ་ལ་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རེད།
- (4) བྱས། ཨ་མ་ལགས། ང་ལ་ཉ་ལེན་གསེར་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དགའ་བ་ལ་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རེད།

98. ཨ་མ་ཀུན་གྲུབ་གྱིས་རང་གི་མིག་རྒྱུད་དེ་ལ་ལྟ་བཞིན་བཤད་དཀའ་བའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
- (1) ཉ་ལེན་རྙིང་པར་ལྟ་བཞིན་སེམས་སྤུ་བཤད་དཀའ་བའི་དགའ་སྤྲང་བྱུང་བ་རེད།
  - (2) ཉ་ལེན་གསར་བ་དེར་ལྟ་བཞིན་སེམས་སྤུ་བཤད་དཀའ་བའི་དགའ་སྤྲང་བྱུང་བ་རེད།
  - (3) ཉ་ལེན་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྟ་བཞིན་སེམས་སྤུ་བཤད་དཀའ་བའི་དགའ་སྤྲང་བྱུང་བ་རེད།
  - (4) ཉ་ལེན་ནག་པོ་དེར་ལྟ་བཞིན་སེམས་སྤུ་བཤད་དཀའ་བའི་དགའ་སྤྲང་བྱུང་བ་རེད།

99. ཨ་མས་བྱ་ལ་ཉ་ལེན་གང་འདྲ་ཞིག་སྤྲད་དམ།
- (1) ཨ་མས་བྱ་ལ་ཉ་ལེན་རྒྱལ་པོ་ནག་བཙོག་ཅིག་སྤྲད་པ་རེད།
  - (2) ཨ་མས་བྱ་ལ་ཉ་ལེན་རྒྱལ་པོ་དཀར་པོ་ཞིག་སྤྲད་པ་རེད།
  - (3) ཨ་མས་བྱ་ལ་ཉ་ལེན་རྒྱལ་པོ་གཙང་མ་ཞིག་རེད།
  - (4) ཨ་མས་བྱ་ལ་ཉ་ལེན་གསར་བ་ཞིག་སྤྲད་པ་རེད།

གཤམ་གསལ་སྟུན་ཚིག་ལས་ལན་འོས་བ་དེ་བདམས་དགོས།

ཤར་ཕྱོགས་སྤྱིན་བ་དཀར་པོ།	འཇམ་པའི་བལ་ལ་གྱུར་ན།
རང་སེམས་དགའ་བའི་མི།	གོས་སྣ་རེ་རེ་བྱལ་ཚོག།
པ་རྒྱུད་ཅན་སྤོང་པོ།	པ་རྒྱུད་ལྟ་ཤིང་ལྷག་པ།
སྟུན་མཆེད་ལོ་གསུམ་ཁམ་བྱ།	ང་རང་བརྒྱའི་མེ་ཉོག།
རྒྱུད་ཕྱོགས་ང་གཉིས་ལས་དེ།	རྩ་མའི་རོང་གི་རྩ་རེད།
ཤར་ཤར་རྣ་བས་ཐོས་ཀྱང།	མཇལ་འཕྲད་གསེར་ལས་དཀོན་པ།
གསེར་བྱ་རང་བ་བཞིན་བྱ།	བཙེ་བའུང་ཁྱེད་ལ་ཡོད་ན།
ཟ་རྒྱ་འདམ་ལས་མེད་ཀྱང།	མཉམ་ཟ་མཉམ་འཕྲང་ལྷས་ཚོག།
རྒྱུད་འདིས་ཞལ་ལ་མ་བལྟས།	གཤིས་རྒྱུད་འཇམ་ལ་བལྟས་ཡོད།
ཅེས་གཞས་ཚིག་འདི་དག་ནི།	པ་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་སྤྱིང་བྱུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་མཇེད་པའི་
སྟུན་རྩོམ་ལས་བཏུས་སོ།	

100. ང་རང་བརྒྱའི་མེ་ཉོག་ཡིན་པས་སྟུན་མཆེད་རྣམས་གང་ཡིན་ཟེར་རམ།
- (1) སྟུན་མཆེད་ལོ་གཉིས་ཁམ་བྱ་རེད་ཟེར་བ་རེད།
  - (2) སྟུན་མཆེད་ལོ་གསུམ་ཁམ་བྱ་རེད་ཟེར་བ་རེད།
  - (3) སྟུན་མཆེད་ལོ་གཅིག་ཁམ་བྱ་རེད་ཟེར་བ་རེད།
  - (4) སྟུན་མཆེད་རྩ་གསུམ་ཁམ་བྱ་རེད་ཟེར་བ་རེད།

101. རང་སེམས་དགའ་བའི་མི་དེ་ལ་གང་འབྲུལ་འདོད་བྱས་འདུག་གམ།

- (1) གཞས་སྒྲ་རེ་རེ་འབྲུལ་འདོད་བྱས་འདུག།
- (2) རོམ་ལོ་རེ་རེ་འབྲུལ་འདོད་བྱས་འདུག།
- (3) ལོས་སྒྲ་རེ་རེ་འབྲུལ་འདོད་བྱས་འདུག།
- (4) འབྲུལ་བ་རེ་རེ་འབྲུལ་འདོད་བྱས་འདུག།

102. བརྗེ་གདུང་ནི་གང་འབྲུལ་ཞིག་ཡོད་པ་བཤད་དམ།

- (1) ལྗང་གཤོག་ནི་ཙོ་བཞིན་ཡོད་པ་བཤད།
- (2) གསེར་བྱ་ངང་བ་བཞིན་ཡོད་པ་བཤད།
- (3) ཉག་གཤོག་མོ་རོག་བཞིན་ཡོད་པ་བཤད།
- (4) འབྲེ་བྱ་བཞིན་ཡོད་པ་བཤད།

103. ཤར་ཕོགས་སྤྱིན་པ་དཀར་པོ་དེ་གང་ལ་གྱུར་འདོད་བྱས་ཡོད་དམ།

- (1) འཇམ་པོའི་བལ་ལ་གྱུར་འདོད་བྱས་ཡོད།
- (2) ལྷུ་བ་པོའི་བལ་ལ་གྱུར་འདོད་བྱས་ཡོད།
- (3) འཇམ་པོའི་སྲིང་བལ་ལ་གྱུར་འདོད་བྱས་ཡོད།
- (4) རོབ་པོའི་བལ་ལ་གྱུར་འདོད་བྱས་ཡོད།

104. མ་རྒྱུད་ཙམྱུན་སྤོང་པོ་ཡིན་ཟེར་གྱིས་ཡོད་ན་མ་རྒྱུད་གང་ཡིན་ཟེར་རམ།

- (1) མ་རྒྱུད་སྤྲུང་ཤིང་ལྷག་པ་ཡིན་ཟེར།
- (2) མ་རྒྱུད་རི་ཤིང་ལྷག་པ་ཡིན་ཟེར།
- (3) མ་རྒྱུད་སྤྲུང་ཤིང་ལྷག་པ་ཡིན་ཟེར།
- (4) མ་རྒྱུད་རྒྱ་ཤིང་ལྷག་པ་ཡིན་ཟེར།

105. ང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དེ་ནི་.....

- (1) གྲེ་མའི་རོང་གི་རྩ་རེད།
- (2) ལྷ་མའི་རོང་གི་རྩ་རེད།
- (3) ཁོག་མའི་རོང་གི་རྩ་རེད།
- (4) རྩ་མའི་རོང་གི་རྩ་རེད།

113. གཤམ་གསལ་འཛིན་གྱི་སྐྱོད་བསྟར་གྱིས་སྐོབ་མཉེ་བའི་བཞུགས་སྐྱོད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བར་ཕན་པ་ཡིན།

- (1) དགོ་ཚུན་དང་མཉམ་དུ་སྐོབ་དེབ་སྐོབ་པ།
- (2) ལྷན་ཚིག་མཉམ་དུ་སྐྱོད་བཟང་སྐོབ་འཛིན་བྱས་པ།
- (3) ཁབ་སྐོབ་འཇུག་ཞུགས་བྱས་པ།
- (4) ཚིག་གསལ་པ། ཡང་ན། ཚིག་གྲགས་པ་རྒྱུད་བའི་བཞུགས་སྐྱོད་གདངས་སྐྱོད་བསྟར་བྱས་པ།

114. ང་ཚོས་བཤད་གསལ་ལ་སྐྱད་ཡིག་དེ་བར་དབང་འབྲེལ་སྐྱད་རེད་ཅེས་བཟུང་བ་དེ་ནི།

- (1) དེ་ལ་སྐྱད་ཡིག་གི་ཚིག་དང་དེའི་གོ་དོན་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཞིག་རེད།
- (2) དེའི་འབྲེལ་བ་ནི། དེ་དག་གི་གོ་དོན་ལ་གཞི་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་རེད་མ་གཏོགས་འཕྲལ་དུ་གོ་བ་ལོན་པ་ཞིག་མ་རེད།
- (3) དེ་ལ་སྐྱད་ཡིག་གི་ཚིག་དང་། དེ་དག་གི་དོན་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ཡོད་པ་མ་རེད།
- (4) སྐྱད་ཡིག་བཞུགས་པ་གསལ་ཆེ་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་དགོས།

115. བེ་བཅད་ཀྱི་སྐོབ་ནས་བརྟེན་སྐོབ་འབྲིང་དེ། ང་ཚོས་དང་ཐོག་ .....།

- (1) ད་ལྟ་བའི་དཔེ་མཚན་རེད།
- (2) ད་ལྟ་བའི་འགྲོ་སྐྱད་སེམས་རེད།
- (3) ད་ལྟ་བའི་སྐྱད་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱད་སེམས་རོ་མ་རེད།
- (4) ཡང་ཡང་སྐྱོད་བསྟར་གྱི་སྐྱོད་བསྟར་སྐྱད་པ།

116. ....ནི། བདེན་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཚོད་དཔག་ཡང་ན། ཚད་འཛིན་གྱི་འགྲོ་སྐྱད་སེམས་ཞིག་རེད།

- (1) འབྲེལ་བཤད།
- (2) བཞུགས་དབྱེད།
- (3) རྗེས་དཔག།
- (4) གཞི་རྩ་ལས་འདས་པའི་ཚོད་དཔག།

117. སློབ་མ་རང་ངོས་ནས་འབྲི་སློབ་བྱས་པའི་ཕན་ཐོགས་སྟོང་པོ་ནི། སྐད་ཡིག་དགེ་ལགས་ནས་སློབ་མར་རང་ངོས་ནས་འབྲི་སློབ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ཞིག་རེད།

- (1) དེ་ཡིས་སློབ་མས་ལེགས་པོ་བྲིས་པ་དང་གསར་སྐྱེན་ཡང་བྱེད་ཐུབ།
- (2) རང་ངོས་ནས་རང་དབང་གིས་འབྲི་སླབ་བམ་མི་ཐུབ་བྱེད་བཅུག་པ།
- (3) ཁོང་ཚོས་མང་པོ་ཡང་ན། ཆ་ཚང་ཉག་ཉག་འབྲི་སླབ་ཀྱི་རེད་བསམ་ཆུ་མེད།
- (4) དེ་དག་གི་སྐད་ཡིག་དང་པོ་དང་མཉམ་དུ་འབྲི་སླབ་བཅུག་པ།

118. འཛིན་གྲུ་ལུ་པའི་དགེ་ལགས་ཁྱེད་ནས་སློབ་མ་ཚོར་སློབ་དེབ་ལྟར་སློབ་བཅུག་ དེ་ནས་། ཁྱེད་ནས་ཁོང་ཚོར་འབྲི་བའི་ལན་(RTC) ལྟར་འབྲི་བ་དེའི་འགོ་ལྷགས་དེ་སློབ་མ་ཚོར་སེམས་ཤུགས་སློབ་བའི་ཚེད་.....།

- (1) ལུ་མ་ཐུད་སློབ་བཅུག་པ།
- (2) ཞིབ་ཚགས་སློབ་བཅུག་པ། (Scanning)
- (3) ལེགས་པར་སློབ་བཅུག་པ། (Skimming)
- (4) ཞིབ་པར་རྩལ་སྟོན་སློབ་བཅུག་པ། (Intensive)

119. སྐད་ཡིག་ལ་དགོས་མཁོ་འཆར་བ་གལ་སྲིད་.....།

- (1) ལུ་གུ་ལ་ལྟ་སློབ་འགོ་ལྷགས་སློབ་སྐབས།
- (2) ལུ་གུ་ལ་བསྐྱུར་སྐད་ལག་བསྐྱུར་སློབ་སྐབས།
- (3) ལུ་གུ་ལ་སློབ་ཆུའི་གོ་སྐབས་སྐྱད་པ།
- (4) ལུ་གུ་སྐད་ཡིག་ལ་བྱང་བཅུག་པ།

120. འཛིན་གྲུའི་ནང་དུ་མ་སྐད་མེད་པའི་འགོ་ལྷགས་སམ་ཐབས་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་རེད།

- (1) རང་ག་ཤེས།
- (2) སྐད་གཉིས།
- (3) ཉན་བའི་སྐད།
- (4) ཐད་ཀར།

ཡིག་རྒྱུགས་པས་སྡེ་ཚན་བཞི་པ་། ༡༢༡ ནས་༡༥༠ ་ བཀའ་
སྲིད་ འདམས་ཡོད་ན་(Tibetan) རོད་ཡིག་སྐད་ཡིག་གཉིས་
པ་ཁོ་ན་རེད།

Candidates should attempt the
questions from Part-V (Q No. 121-
150), if they have opted Tibetan as
Language – II only

PAPER-I ཚན་པ། ལྷ་པ། (PART-V) སྐད་ཡིག་གཉིས་པ།
(LANGUAGE-II)
TIBETAN

ཡིག་རྒྱུགས་པས་སྡེ་ཚན་བཞི་པ། ༡༩༡ - ༡༥༠ ིགས་སྲིད་ཁྲུང་གིས་བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན།

གཤམ་གསལ་བརྗོད་པའི་དུས་མཚམས་བསྐྱབས་ཏེ་དེ་བའི་ལན་འགྲིག་པ་དེ་འདེམས་དགོས།

༡༡། འདི་ལོའི་དབྱིད་ཀར་ང་རྣམ་ལྷན་ལའང་འགྲོ་སྐབས་ལམ་བར་དུ་ཆར་བ་འབབ་བཞིན་འདུག། དབྱིད་ཀའི་ཆར་བ་གསེར་ལས་དཀོན་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། དེ་སྐབས་ལམ་རྩེར་གཡས་གཡོན་གྱི་གྲོའི་ཞིང་ལ་རྩོས་བརྒྱབ་ཅིང་། སོན་འདེབས་པའི་དུས་ཡིན་པས་དབྱིད་ཀའི་ཆར་ཟེམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནི། ལོ་ཡག་གི་ཙུ་བ་ཚུགས་ལུབ་པའི་ཉམས་མཚན་ཡིན། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆར་གཡོལ་གྱིར་ལམ་གྱི་ཁྲིས་གྱི་སྤྱིལ་བུ་སྟེ་ཆར་ཡོལ་ཁང་གི་འོག་ཏུ་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་གིས་འཛོམས་ཐོག་དགོད་སྤྱིལ་ཚོད་དུ་ཐེངས་འདིའི་ཆར་པའི་དགེ་མཚན་གྲེང་བ་དང་། ལ་ལས་ཉི་གཉེན་ཐོག་གི་ཆར་ཚུ་དགུགས་ཤིང་། ལ་ལས་སྟོད་གོས་ལུང་ནས་གྲིབ་སྐྱམ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་འདུག་པས། སྤྱིལ་བུ་དེ་དར་ཅིག་རིང་གུ་དོག་ལ་ཅ་ཅའི་སྐྱས་ཁེངས་སོང་། ཆར་ལུགས་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་སྐབས་ཤིག་ལ་དེར་ལོ་ན་བཙོ་བརྒྱད་བཙུ་བཙུ་ཅམ་ལ་སོན་པའི་ལང་ཚོ་མ་ཞིག་སྐྱབས་སོང་བ། དེའི་གྲོན་པ་ཡང་ཆར་བས་སྤངས་ཏེ། ཤ་ཚུ་འཕྲད་དེ་ཚུ་ཐིགས་འཛོད་མེད་དུ་སྤྱང་བཞིན་དཔལ་བའི་ཐོག་གི་སྐྱ་ཚོན་གྱི་དུ་དཔ་བུའི་ངང་ནས་བྱིལ་བྱིལ་བྱེད་བ་ལས། གྲོན་པ་ཚུ་དང་རྐང་པའི་འདམ་བག་རང་སོར་བཞག་སྟེ་ཆར་བས་མི་སྤངས་ཅམ་གྱི་སྤྱིལ་བུའི་རྩེ་ཞིག་དུ་ཁ་ཁུ་མིམ་མེར་ལངས་ནས་བསྐྱད། ལང་ཚོ་མ་དེའི་མིག་འབྲས་དྲངས་ཤིང་གསལ་ལ་སྤྱོད་བཟང་གི་ཉམས་འགྱུར་ཡང་མཛོན་གྱི་འདུག། མཁའ་དབྱེད་ནས་སྤྱིན་སེར་ཐོན་ཏེ་ཆར་ཐག་ཚོད་འཕྲལ་མི་རྣམས་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་གིས་ལམ་དུ་བཞུད་སོང་། ལང་ཚོ་མ་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷ་བཞིན་རང་སོར་བསྐྱད་དེ་"གྲོགས་པོ་ཚོ། ད་དུང་ཆར་བ་འབབས་གྱི་རེད།" ཅེས་བརྗོད་གྲུང་མི་རྣམས་གེལ་འཚུབ་ངང་སོང་སྐབས་མང་ཆེ་བས་མ་ཐོས། ལོམ་བ་གཉིས་བརྒྱའི་སར་མ་སྐྱབས་ཅམ་དུ་སྤྱང་ཡང་ཆར་བ་དྲག་ལུགས་ཚེན་པོ་བབས་སོང་བས། ངའི་བསམ་བར་ལང་ཚོ་མ་དེ་གནམ་གཤིས་སྟོན་བད་སྤོད་མཁའ་གྱི་ལས་བྱེད་མ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐེ་འཚོམ་ཟད་དོ།

121. ལོ་ཡག་གི་ཙུ་བ་ཚུགས་པའི་ཉམས་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) དབྱིད་ཀའི་ཆར་ཟེམ་གྱིས་གཞོད་པ་དེ་ཡིན་པ་རེད།
- (2) དབྱིད་ཀའི་ཆར་ཟེམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དེ་ཡིན་པ་རེད།
- (3) དབྱིད་ཀའི་ཆར་ཟེམ་གྱི་ཚུས་ས་དེད་པ་དེ་ཡིན་པ་རེད།
- (4) དབྱིད་ཀའི་ཉི་མོད་ཆེ་བ་དེ་ཡིན་པ་རེད།

122. དབྱིད་ཀར་གང་ཞིག་གསེར་ལས་དཀོན་པ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་དམ།

- (1) ཆར་བ་དུལ་ལས་དཀོན་པ་ཡོད་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད།
- (2) ཆར་བ་པ་ལམ་ལས་དཀོན་པ་ཡོད་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད།
- (3) ཆར་བ་རྒྱུ་ལས་དཀོན་པ་ཡོད་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད།
- (4) ཆར་བ་གསེར་ལས་དཀོན་པ་ཡོད་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད།

123. ལང་ཚོ་མ་དེས་སྤྱི་ལ་བྱ་ནས་ཐོན་འགོ་བའི་མི་རྣམས་ལ་གང་སྐྱུས་པ་མཇུག་

- (1) ལང་ཚོ་མ་དེས། རྒྱུགས་པོ་ཚོ། ག་ཆར་བ་ཆད་ཀྱི་རེད། ཅེས་སྐྱུས་པ་མཇུག་
- (2) ལང་ཚོ་མ་དེས། རྒྱུགས་པོ་ཚོ། ག་དྲུང་ཆར་བ་འབབས་ཀྱི་རེད། ཅེས་སྐྱུས་པ་མཇུག་
- (3) ལང་ཚོ་མ་དེས། རྒྱུགས་པོ་ཚོ། ག་ཉི་མ་ཤར་ཀྱི་རེད། ཅེས་སྐྱུས་པ་མཇུག་
- (4) ལང་ཚོ་མ་དེས། རྒྱུགས་པོ་ཚོ། ག་དྲུང་ནས་མཁར་སྤྲིན་པ་འདུག། ཅེས་སྐྱུས་པ་མཇུག་

124. འདི་ལོའི་དབྱིད་ཀར་རྣམ་ཤུ་ལར་འགོ་སྐབས་ལས་བར་དུ་གང་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ།

- (1) བར་དུ་གངས་འབབ་པ་རེད།
- (2) བར་དུ་ཆར་བ་འབབ་པ་རེད།
- (3) བར་དུ་བྱ་རྒྱུ་འབབ་པ་རེད།
- (4) བར་དུ་རླུ་ལ་ནག་འབབ་པ་རེད།

125. ཆར་ཡོལ་ཁང་དེར་མི་རྣམས་དགོང་སྤྱི་ཚེས་དྲུ་གང་གི་དགེ་མཚན་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནམ།

- (1) དགོང་སྤྱི་ཚེས་དྲུ་ཐེངས་འདིའི་སྟོན་ཐོགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་སྐྱོང་བ་ཞིན་ཡོད་པ་རེད།
- (2) དགོང་སྤྱི་ཚེས་དྲུ་ཐེངས་འདིའི་རྒྱ་ག་རྒྱུའི་དགེ་མཚན་སྐྱོང་བ་ཞིན་ཡོད་པ་རེད།
- (3) དགོང་སྤྱི་ཚེས་དྲུ་ཐེངས་འདིའི་ཆར་པའི་དགེ་མཚན་སྐྱོང་བ་ཞིན་ཡོད་པ་རེད།
- (4) དགོང་སྤྱི་ཚེས་དྲུ་ཐེངས་འདིའི་ཅི་ཤིང་གི་དགེ་མཚན་སྐྱོང་བ་ཞིན་ཡོད་པ་རེད།

126. མི་རྣམས་ལས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེ་མོ་ལོ་མའི་ལོག་ཏུ་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་འཇུག་པ་རེད།

- (1) མི་རྣམས་ལས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེ་མོ་ལོ་མའི་ལོག་ཏུ་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་འཇུག་པ་རེད།
- (2) མི་རྣམས་ལས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁང་ནང་ཆར་ཡོལ་ཆེད་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་འཇུག་པ་རེད།
- (3) མི་རྣམས་ལས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བྱ་སྤྱི་ཆར་ཡོལ་ཁང་གི་ལོག་ཏུ་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་འཇུག་པ་རེད།
- (4) མི་རྣམས་ལས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེ་མོ་ལོ་མའི་ལོག་ཏུ་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་འཇུག་པ་རེད།

127. དེ་སྐབས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གཡས་གཡོན་གྱི་གྲོའི་ཞིང་ལ་གང་བྱེད་པ་མཐོང་ངམ།

- (1) སྐབས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གཡས་གཡོན་གྱི་གྲོའི་ཞིང་ལ་རྣོས་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མཐོང་བ་རེད།
- (2) སྐབས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གཡས་གཡོན་གྱི་གྲོའི་ཞིང་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་གཡོན་པ་མཐོང་བ་རེད།
- (3) སྐབས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གཡས་གཡོན་གྱི་གྲོའི་ཞིང་ནང་མ་ཉེ་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་མཐོང་བ་རེད།
- (4) སྐབས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གཡས་གཡོན་གྱི་གྲོའི་ཞིང་ནང་ཞིང་ལ་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་མཐོང་བ་རེད།

130. དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་མིའི་མཁོ་ཆས་མེད་ན་མི་རུང་བའི་ཡོ་ཆས་གལ་ཆེན་དེ་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) དེ་ནི་ལག་ཐོགས་ཁ་བར་མོ་ཟེལ་རེད།
- (2) དེ་ནི་སློབ་སྦྱང་ཀམ་སུ་ཉར་རེད།
- (3) དེ་ནི་སློབ་བརྟན་དེ་རེད།
- (4) དེ་ནི་སྐྱམ་འཁོར་རེད།

131. འཛམ་གླིང་ཚུང་དུ་འགོ་བཞེན་ཡོད་ཟེར་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) དེང་སང་འབྲུལ་ཆས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་ཤར་བུ་བུ་གི་གང་དུ་དུས་ལྟན་ཉུང་དུ་འཛིན་པའི་ཚུན་འགོ་སྐྱབ་གི་རེད།
- (2) དེང་སང་གནམ་འགྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་ཤར་བུ་བུ་གི་གང་དུ་ཉེན་ཞག་གཅིག་ནང་པའི་སྐབས་སྐབས་སྐབས་གི་རེད།
- (3) དེང་སང་གཞུགས་མཐོང་རྒྱུ་འཕྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་ཤར་བུ་བུ་གི་གང་ཡིན་པ་ཤེས་སྐྱབ་གི་རེད།
- (4) དེང་སང་དུ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་ཤར་བུ་བུ་གི་གནས་ཚུལ་གང་ལྟར་བསྐྱར་ཆ་གཅིག་ནང་པའི་ཚུན་ཉ་གོ་སྐྱབ་གི་རེད།

132. མི་བརྒྱའི་བྱ་རྒྱའི་ལས་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་ཆ་ཆ་གཅིག་གིས་འཛོན་སྐྱབ་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) དེ་ནི་སློབ་སྦྱང་འབྲུལ་འཁོར་གིས་བྱེད་སྐྱབ་གི་ཡོད།
- (2) དེ་ནི་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གིས་བྱེད་སྐྱབ་གི་ཡོད།
- (3) དེ་ནི་འཛོན་ཐང་ཅན་གིས་བྱེད་སྐྱབ་གི་ཡོད།
- (4) དེ་ནི་མི་རིག་པ་ཅན་གིས་བྱེད་སྐྱབ་གི་ཡོད།

133. གནམ་སྐྱ་མོ་དང་མི་འདྲ་བ་དང་སང་རྒྱ་མའི་གསུང་ཆོས་མི་ཚང་མས་ཉན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གང་གྱུར་ཡོད་དམ།

- (1) དེ་ནི་འབྲུལ་ཆས་རྒྱུང་བསྐྱབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
- (2) དེ་ནི་རྒྱ་མའི་གསུང་རྒྱུང་བསྐྱབས་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
- (3) དེ་ནི་འབྲུལ་མི་ནམས་གྱུར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
- (4) དེ་ནི་རྒྱ་མའི་སྐྱབས་བཅེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

134. ཚེས་གཞིའི་རིག་པའི་ཡར་ཐོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚེ་སྤང་དེ་གང་རེད་འདུག་གས།

- (1) ཚེས་གཞིའི་རིག་པའི་ཡར་ཐོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚེ་སྤང་དེ་ཨང་ཚེས་རིག་པ་རེད།
- (2) ཚེས་གཞིའི་རིག་པའི་ཡར་ཐོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚེ་སྤང་དེ་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་རེད།
- (3) ཚེས་གཞིའི་རིག་པའི་ཡར་ཐོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚེ་སྤང་དེ་མི་དམངས་དབུལ་སྐོང་ས་མེལ་གྱུད་དེ་རེད།
- (4) ཚེས་གཞིའི་རིག་པའི་ཡར་ཐོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚེ་སྤང་དེ་སློབ་སྦྱོང་རེད།

135. འཛམ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་སྐད་ཅིག་ལ་མེད་པ་བཟོ་སྐབ་པའི་རྣམས་པ་དེ་གང་ནས་བྱུང་ངམ།

- (1) དེ་ནི་འཛམ་གླིང་མིའི་བསམ་སློབ་འཁྲུང་བཟོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།
- (2) དེ་ནི་འཛམ་གླིང་མིའི་འགྲན་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།
- (3) དེ་ནི་དེང་དུས་གྱི་སློབ་སྦྱོང་འབྲུལ་ཆས་ཡར་ཐོན་ལས་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།
- (4) དེ་ནི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་འགྲན་སེམས་དང་ཕྲག་དོག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།

གཤམ་གསལ་སློབ་སྦྱོང་ཐབས་ལམ་གྱི་བ་ལས་འོས་པའི་ལན་འདེམས་དགོས།

136. སློབ་མས་སྐད་ཡིག་རང་སླུ་འཕེར་བ་ནི་.....།

- (1) བརྗེས་ཐོར་བ་དང་བརྗེས་ཐོར་བ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ།
- (2) བརྗེས་ཐོར་ནའང་བརྗེས་ཐོར་བ་བདེ་ཐོར་བརྗེས་པ།
- (3) གང་དུ་སྐད་ཡིག་གང་མེད་སློབ་ཉག་ཉག་བརྗེས་པ།
- (4) དབྱེན་སྐད་གང་མང་མང་མེད་སློབ་བྱས་པ།

137. དམའ་རིམ་སྡེ་ཚན་ལ་དགོ་ལགས་ནས་སློབ་མར་སྤྱིར་སྤངས་སེམས་བྱུགས་སློབ་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་མ་ཚོར་དེ་མོ་དང་མཚོན་གཏོང་བ་བྱུག་པ་དེ་ཡིས་པན་ཐོགས་དེ་ལ།

- (1) སློབ་མ་ཚོ་འཛིན་གྲུབ་ཁྱ་སེམས་པོར་སློབ་དུ་བྱུག་པ།
- (2) འབྲུལ་རྩལ་ལེགས་པོ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ།
- (3) སློབ་མར་སློབ་སྦྱོང་གཏོང་བ་བྱུག་པ།
- (4) དགོ་ལགས་སློབ་འབྲིང་མེད་པར་སློབ་བཞུགས་གནང་བ།

142. རྒྱུན་རུབ་གིས་སློབ་དེབ་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་གདངས་བཅད་མཚམས་དང་། དཔར་རིས། སྐྱུང་ཤོད་པ་མཐའ་མཇུག་གི་མིང་གཞི་གང་ཡོད་པ་ཤེས་པ་དེ་འགོ་སྐྱབས་གང་རེ་བ་བྱས་པ་ཞིག་རེད་དམ།

- (1) གཞུགས་འོག་སྐྱབས་པའི་རེ་བ། (Bottom approach)
- (2) རྒྱུན་དེ་གཞུགས་དུ་རེ་བ། (Topdown approach)
- (3) ལེགས་ཆ་སྐྱབས་ཀྱི་རེ་བ། (Eclectic approach)
- (4) འགོ་སྐྱབས་ལྡན་པའི་རེ་བ། ཡང་ན། མཛེས་ཉམས་ལྡན་བའང་ཟེར། (Aesthetic approach)

143. རྒྱུན་ཡིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་དང་། འགོ་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྦྱར་མེད་པ་དེ་ལ་.....ཟེར་གྱི་རེད།

- (1) སྦྱང་པའི་ཡོན་ཏན་ཟེར། (Erudition)
- (2) རོབ་འདོད་བྱས་པ། (Acquisition)
- (3) རོས་ལེན་དང་ལེན།
- (4) སྦྱོང་བ།

144. རྒྱུན་ཡིག་གི་རྣམ་འགྲུབ་གཅིག་ནི་.....སློབ་མས་མཉམ་འབྲེལ། ཡང་ན། མཉམ་བསྐྱེམས་ཀྱི་གསལ་དགོས་པ།

- (1) འབྲེལ་གཏུགས་རྒྱུན་ཡིག་སྦྱོང་བ།
- (2) རྒྱུན་གྱི་སྦྱོང་ཚུལ་རོས་འཛིན་པ།
- (3) རྒྱུན་ཡིག་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དོ་སྣང་།
- (4) རྒྱུན་ཀའི་ཆགས་ཚུལ་ལ་དོ་སྣང་།

145. འབགས་བཅོག་ཅེས་པའི་སློབ་ཚན་གྱི་འཆར་གཞི་བཞུགས་སྐབས་ཁྱེད་ནས་དང་ཤོས་གང་བཞུགས་དམ།

- (1) དེ་བཞུགས་ཀྱི་གྲ་སྐྱེག་བྱས་པ།
- (2) བཞུགས་པའི་སྐྱེད་ཡང་ཡང་བསམ་དགོས་པ།
- (3) ཁྱིད་ཆས་ལ་བདམས་པ།
- (4) དམིགས་ལུལ་གྱི་གཞི་གྲ་སྐྱེག་བྱས་པ།

146. དགེ་ལགས་ནས་སློབ་མ་ཚོར་ཚུའི་བརྗོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚམས་གཅིག་འབྲི་བའི་བུ་བུལ་སློབ་མ་ཚོས་ཚན་རིག་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིག་གནས་སྐབས་གང་བསྐབ་པར་གཞི་བཞག་ནས་ཚུའི་སྟེང་གིས་པ་དེ་ནི་དཔེར་ན།.....།

- (1) རྒྱ་ཡིག་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ།
- (2) ཚན་རིག་གི་རྒྱ་ཡིག་རེད།
- (3) སློབ་ཚན་འབྲིས་པའི་རྒྱ་ཡིག་རེད།
- (4) རྒྱ་ཡིག་བརྗོད་པའི་རེ་བ།

147. བྱི་རང་སྐྱེས་ས་དང་ཚར་ལོངས་བྱེད་སའི་གོང་གསེབ་ནང་ཉིན་རྒྱུ་ལོན་ཤོད་པ་དང་། བྱི་རང་ཡང་སློབ་གྲྲར་མ་བྱིན་པའི་སྟོན་ལ་རྒྱ་ཡིག་དེ་རང་བེད་བྱས། རྗེས་སུ་བྱི་རང་སློབ་གྲྲར་དབྱིན་རྒྱ་ཡིག་ལེགས་སྦྱར་རྒྱ་ཡིག་ཉིན་རྒྱུ་དང་ལུ་ལུ་སྦྱར་སྦྱར་དུ་ལྷ་བྱི་རང་དབྱིན་རྒྱ་ཡིག་བེད་པོ་ཞེས་བཞག་བརྒྱུ་བྱི་ལུག་དུ་ལྷ་བྱི་རང་གི་རྒྱ་ཡིག་དང་པོ་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) དབྱིན་ཇི།
- (2) ཉིན་རྒྱུ།
- (3) ལུ་ལུ།
- (4) ལེགས་སྦྱར་རྒྱ་ཡིག།

148. དགེ་ལགས་ཞིག་ནས་མི་ཚེའི་ནང་དངོས་སུ་བེད་སྤྱོད་བྱ་བ་ཞིན་པའི་ཉི་གཤམ་ལས། ཚར་ཁེབས། བུལ་ཟེར་སྐྱེས་སྟོར་སོགས་འཛིན་གྲྲར་འཁུར་ཡོད། ཁོང་གིས་སློབ་མ་ཚོར་དེ་དག་ལ་བུལ་ནས་བརྗོད་པ་གཉིས་གསུམ་བརྗོད་བའི་བུ་བུལ་པ་དེ་དངོས་ཆས་དེ་དག་ལ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱིས་.....བརྗོད་པ་རེད།

- (1) རྒྱ་ཡིག་ལྟར་བརྗོད་པ།
- (2) སློབ་ཁྱིད་འབྲིན་ཆས།
- (3) ལག་ཚ།
- (4) དངོས་ཆས། (realia)

149. དུས་གསུམ་སློབ་པའི་སྐབས་ཁྱེད་ནས་ལོ་བཅོ་ལྔའི་སྡོན་གྱི་དཔར་གཅིག་དང་། ད་ལྟ་རང་བརྒྱབས་པའི་དཔར་གཅིག་བཅས་གཉིས་འཛིན་གྲུང་སྟོན་པ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་འཛིན་གྲུང་ད་ལྟ་བུ་དང་འདས་པའི་མཐོང་སྣང་དང་། གཤེས་ཀ་བརྗོད་པ་དེ། ཁྱེད་རང་གིས་གང་བེད་སྲོད་བྱས་པ་རེད་དམ།

- (1) དུས་བཀག་གི་བརྗོད་བསྟེན་པ། (Prescriptive grammar)
- (2) བརྗོད་ཀྱི་གཞུགས་། (Structural grammar)
- (3) སློབ་ཁྲིད་བརྗོད་། (Pedagogical grammar)
- (4) བརྗོད་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས། (Rule based grammar)

150. བརྗོད་པ་དེ་ཡིས་སློབ་མའི་ཤེས་ཡོན། རྩལ། བསམ་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་འཛིན་གྲུང་དམིགས་བསལ། ཡང་ན། སློབ་ཚུལ་ལོག་ཡིན་པ་.....།

- (1) སློབ་འཁྲིད་ཀྱི་སྐྱབ་འབྲས།
- (2) སྐྱབས་པའི་སྐྱབ་འབྲས།
- (3) གངས་ཚད་སྟོན་པ། (Numeracy outcome)
- (4) རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་སྐྱབ་འབྲས།

- o O o -

SPACE FOR ROUGH WORK

www.careerindia.com

གཤམ་གྱི་ལམ་སྟོན་རྣམས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་སྒྲོག་དགོས།

- ༡ ་ ཇི་བཀའ་ལ་ལན་མ་བཀོད་སྟོན་ཇི་དེབ་(Question booklet) ཏུ་བཀོད་པའི་ཇི་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གསལ་བཤད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་སྒྲོག་དགོས།
- ༢ ་ ཇི་བཀའ་ལ་ལན་བཞི་འདམ་ཀ་སྤྲད་ཡོད་པ་ལས་འོས་པའི་ལན་དེ་ལན་ཤོག་གི་སྐོར་དབྱིབས་ནང་སྒྲིག་སྐམ་སྟོན་གང་རུང་གིས་ནག་སྐྱིབ་གཏོང་དགོས། ནག་སྐྱིབ་བཏང་བའི་སྐོར་དབྱིབས་ལ་བསྐྱར་བསྐྱབ་བྱ་མི་ཚོག
- ༣ ་ ལན་ཤོག་(OMR)སྐབས་ཚེགས་དང་། མངོན་ཉགས་(Sign)སོགས་བརྒྱབ་མི་རུང་བ་ཡིན།
- ༤ ་ ཇི་ཤོག་དང་། ལན་ཤོག་གཉིས་ཀྱི་ཨང་གྲངས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ན་ལམ་སང་བཟེ་བོ་བརྒྱབ་དགོས།
- ༥ ་ རྒྱགས་སྟོན་པས། ཇི་ཤོག་ཨང་དང་། ལན་ཤོག་ཨང་། རོ་ཉགས་མ་ཚོར་བ་བྲིས་དགོས།
- ༦ ་ OMRལན་ཤོག་གི་ཉགས་བཀོད་པ་དེ་འཕྲུལ་ཆས་(a machine)ཀྱིས་འཇམ་གྱི་ཡོད་པས་གསལ་བཤད་ཁག་རང་གི་འཇམ་ཞུགས་ལག་འབྲེར་(Admit Card)ནང་གང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་འཇུག་པ་འབྲི་དགོས།
- ༧ ་ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་ལག་ཐོགས་ཁ་བར་(Mobile) དང་ཡིག་ཚད་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་ཆས་གང་ཡང་འཇུར་ཏེ་ཡོང་མི་ཚོག
- ༨ ་ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་ཁང་(Exam Room) ཡིག་རྒྱགས་ཚོགས་ཁང་(Exam Hall)ནང་ལག་ཐོགས་ཁ་བར་དང་། འབྲེལ་ལམ་སྐྱུལ་ཆས་(Communication device)ལ་སོགས་འཇུར་མི་ཚོག གལ་སྲིད་འབྲེར་ཡོད་པ་མཇུས་པ་དང་ཉ་གོ་ན་ཁྱེད་རང་གི་ཡིག་ཚད་དཔེ་བལྟས་བྱས་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཁྱེད་རང་ལ་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཉེས་ཆད་དང་། ཡིག་ཚད་གཏོང་ཡུལ་ནས་ཕྱིར་སྤྲད་གནང་གི་རེད།
- ༩ ་ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་རང་གི་རོ་སྟོན་ལག་འབྲེར་(Admit Card)སྟོན་དགོས་པ་ཡིན།
- ༡༠ ་ ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་སྐབས་ཡིག་རྒྱགས་དོ་དམ་པས་བཀའ་ཁྲོལ་མེད་པར་གང་རུང་ཏུ་འགྲོ་མི་ཚོག
- ༡༡ ་ ལན་ཤོག་(Answer sheet)དང་འབྲོར་ཤོག་(Attendance sheet)གི་སྟེང་ས་ཉགས་ལན་གཉིས་བཀོད་དགོས། ལན་ཤོག་དེ་ཡིག་ཚད་དོ་དམ་པར་ངེས་པར་ཏུ་བཅུ་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ཐོན་བྱ་དགོས།
- ༡༢ ་ ཚེས་གཞི་ཡོ་ཆས་(Electronic Device)གང་ཡང་བེད་སྟོད་གཏོང་མི་ཚོག་པ་སེམས་ནང་ནན་བོ་ངེས་དགོས།
- ༡༣ ་ ཁྲིམས་མཐུན་སྒྲིག་སྟོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།
- ༡༤ ་ ཇི་ཤོག་(Question Paper)དང་ལན་ཤོག་(Answer sheet)གང་ནས་ཀྱང་ཤོག་བྱའི་ཚན་པ་ཙ་བ་ནས་བཀོག་མི་ཚོག
- ༡༥ ་ ཏུས་ཚོད་རྒྱགས་མཚམས་ལན་ཤོག་ཡིག་ཚད་དོ་དམ་པར་འཕྲུལ་ཏེ་ཇི་ཤོག་རང་གི་མཉམ་ཏུ་འཇུར་ཚོག

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह नीले/काले बॉल पॉइन्ट पेन से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर-पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र के कोड या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
5. परीक्षा पुस्तिका/उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका कोड व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से उपस्थिति-पत्र में लिखें।
6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी। इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश-पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश-पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य-सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्विच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए। इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और परीक्षार्थी विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर पत्र दिए बिना एवं उपस्थिति-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार उपस्थिति-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए, तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अंगूठे का निशान उपस्थिति-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।
12. इलेक्ट्रॉनिक/हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
13. परीक्षा हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी परीक्षण संस्था के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला परीक्षण संस्था के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
14. किसी भी परिस्थिति में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें।
15. परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी हॉल/कक्ष छोड़ने से पूर्व उत्तर पत्र निरीक्षक को अवश्य सौंप दें। परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY :

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Blue / Black Ball Point Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet/Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the examination hall/room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/rooms. Failing to comply with this instruction, it will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against the candidate including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his/her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his/her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/Room without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Examining Body with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Examining Body.
14. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Hall / Room. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**